

Szakmai beszámoló

A hol terem a magyar vitéz? Közművelődési programok megrendezésére az Egri Vár

Napján című pályázathoz

Pályázati azonosító: 3607/01680

Az esemény helye: Dobó István Vármúzeum

Az esemény ideje: 2014. október 17. 9.00 – 16.30

Részletes program:

- 9.30 Történelmi felvonulás Eger belvárosán keresztül az Egri Vitézlő Oskola vezetésével. Örtüzek meggyújtása
- 10.00 Ünnepélyes megnyitó a Palota előtt
- 10.30 Solymászbemutató a Gótikus Palota előtti téren
- 11.00 A Vitézlő Oskola fegyverbemutatója a színpadon
- 10.00-15.00 Történelmi játszóház a Szent László Vitézeivel gyerekeknek
Gárdonyi-kuckó a Dobó-bástya 1. szintjén
Várműhely a Balassi teremben – meseláda festés, pajzskészítés
- 12.00 Ünnepélyes koszorúzás a Hősök termében
- 13.00 Egri históriának summája – Lázár Attila bábművész előadása az 1552-es ostromról a Történelmi kiállításban
- 14.00 Középkori fegyverbemutató az Egri Vitézlő Oskola előadásában
- 14.30 Solymászbemutató a Gótikus Palota előtti téren

Szakmai programok a kiállításokhoz kapcsolódóan

- 10.30 „Magas lóról” – Lovas-ábrázolások az Egri Képtárban- Rendhagyó tárlatvezetés H. Szilasi Ágota művészettörténész vezetésével
- 11.00-12.00 MŰLT-Kirakó. Kérdezd a régészt! Titokfejtő a régészeti kiállításban

11.30 és 14.30 Rendhagyó tárlatvezetés a „Kocsira ládám, hegyibe párnám” című néprajzi időszaki kiállításban Császi Irén és Zábrátzky Éva etnográfusokkal

14.00 „Viszik a menyasszony ágát...”
A Felsőtárkányi Hagyományörző Néptáncgyűttes a lakodalmi mozzanatok közül az ágyvitelt mutatják be. kísér a Tekerő zenekar.

15.30 A Schreiber papírszínház újjászületése – Meggyes Anita bőr- és papírrestaurátor művész előadása a restaurálás kulisszatitkairól a Dobó-bástya rendezvénytermében

A török uralom megerősítését és kiterjesztését célzó újabb török hadjárat **1552** nyarán indult meg. A három török hadvezér – a nógrádi és a honti várak elfoglalása után – Szolnok alatt egyesültek, majd Eger alá vonultak. A **várvédők létszáma** alig haladta meg a **kétezer főt**, akik közül 1799 volt fegyveres katona. A törökök szeptember 11-én vették ostromzár alá a várat, majd 15-étől két héten át tartott a falak és a bástyák tüzérségi támadása. Amit az ostromlók nappal leromboltak, azt a védők éjszaka igyekeztek kijavítani, megerősíteni.

A gyalogsági roham szeptember 29-én kezdődött és október közepéig folyt az elkeseredett küzdelem a sokszoros túlerőben lévő török sereg ellen. A törökök erejét a súlyos emberveszteségek, az egyre fokozódó ellátási nehézségek, valamint a táborban fellépő járványok felőrölték.

A támadók utolsó rohama október 13-án indult és Dobó a túlerő ellen minden tartalékot bevetett, még a nők is a harcosok közé álltak. A kétnapos küzdelemben a kimerült védőkkel szemben a törökök nem tudtak győzelmet aratni, s ez erkölcsileg teljesen szétzüllesztette a seregüket. Az egyre hűvösebb időjárás csak tovább rontotta a helyzetüket, s ennek következtében a megtépázott török had **október 17-én** az ostromot feladva megkezdte az elvonulást a vár falai alól. Ez több napig tartott, de a távozás a vereség beismerését jelentette.

A várvédők közül több mint háromszázan estek el, a sebesültek száma pedig meghaladta a kétszázat.

Az egri győzelem **nagy fontosságú esemény volt**, hiszen a 16. században első ízben sikerült a török főerők ellen megvédeni egy magyar várat.

A keresztény világ csodálatát váltotta ki az egriek hősiessége és **Dobó István a „kereszténység Herkulése”**-ként emlegették Európában. A német és az osztrák nyomtatott röplapok hadibeszámolói nyomán pedig egész Európában elterjedt az egriek helytállásának híre.

2002-ben a várvédelem 450. évfordulóján egész éves programsorozattal emlékeztünk meg a hős egri védőkről és a várkapitányról, Dobó Istvánról. Ennek zárása volt az akkor első alkalommal megrendezett **Egri Vár Napja**. Azóta minden évben tartalmas és színes programokkal várjuk a látogatóinkat. A nap során ingyenes a belépés a vármúzeum területére, a kiállítások is térítésmentesen látogathatók. A látogatók ezen a napon olyan helyszínt is megtekinthetnek, amelyek egyébként el vannak zárva a látogatóforgalom elől: Imre király sírja.

A hagyományokhoz híven örtűzgyújtással egybekötött történelmi felvonulással kezdődtek programjaink. Az Egri Vitézek mutatták az utat a belvároson keresztül a várba, ahol az ifjú vitézek három örtüzet gyújtottak az 1552-ben harcolt katonák emlékére. Ezt követte az ünnepélyes megnyitó, melynek kereteiben hangzott el Dobó esküje.

Az idei programot az Egri Vitézlő oskolások fegyverbemutató előadása és a solymászbemutató színesítette.

A diákokat egész napos kézműves programokkal, meseláda festéssel, pajzs- és iniciálékészítéssel fogadtuk. A Gárdonyi kuckót a nap folyamán folyamatosan látogatták. A Szent László Vitézei Hagyományörző Egyesület jóvoltából történelmi játszóház, valamint, mesterségbemutató várta a gyerekeket. Az óvodások megtöltötték az ülőhelyeket Lázár Attila bábművész előadásán.

A kiállításokhoz kapcsolódó szakmai programok is gazdagították műsorainkat. Rendhagyó tárlatvezetésekben vehettek részt a képtárban a „Múlt Kirakó” című régészeti kiállításban és a nem régiben nyílt „Kocsira ládám, hegyibe párnám..” című kiállításban. A Felsőtárkányi Hagyományörző Néptáncgyűttes a lakodalmi mozzanatok közül az ágyvitelt mutatta be, melynek zenei aláfestését a tekerő zenekar biztosította. A Dobó – bástya rendezvénytermében Meggyes Anita bőr-és papírrestaurátor művész előadásán vehettek részt a látogatók.

Az idei műsorunkban helyet adtunk a Nemzeti Család és Szociálpolitikai Intézet által szervezett programoknak. A „Legyen más a szenvedélyed!” elnevezésű program több száz középiskolást vonzott az egri várba.

A program minden évben változik, de a délben történő megemlékezés a nap fontos eseménye, hiszen ekkor koszorúzzuk meg a Hősök termében Dobó István síremlékét.

Mivel ez a programunk ingyenes, így minden évben nagy látogatószámot fogadunk, *idén kb. 3000 fő* kereste fel a várat ezen a napon. Közreműködőként 50 fő vett részt. A kollégákon kívül önkéntes segítséget nyújtottak a nyári Vártáborunkban résztvevő általános iskolás diákok az őrűzgyűjtásban, valamint több mint tíz középiskolás teljesített közösségi szolgálatot.

Programunkkal minden évben törekszünk arra, hogy méltó módon emlékezzünk meg az egri hősekről. Ez a nap alkalmas arra, hogy az érdeklődők behatóbban megismerkedjenek a Vármúzeum időszakai és állandó kiállításai is. Mivel az óvodásoktól a felnőttekig több korosztály felkeres minket, ezért az életkori sajátosságok figyelembevételével alakítjuk ki programjainkat.

Média- és sajtómegjelenések:

2014
OKTÓBER 17. **AZ EGRİ VÁR NAPJA** DOBÓ ISTVÁN VÁRMÚZEUM

PROGRAMOK

9:30 Történelmi felvonulás Eger belvárosán keresztül az Egri Várhoz vezető úton
Országos meggyőzés
10:00 Önéletrajzi meggyőzés
a Góthos Péter előtti színen
10:30 Selymesbomlás
a Góthos Péter előtti színen
11:00 Az Egri Várhoz egyverben utazás
a színpadon
10:00-15:00 Történelmi játékokhoz gyűjtemények
Szenci László Vármester
Gárdonyi Géza és Dobó István I. színpadon
Váraképek a belvárosi területeken – mesterséges
intelligencia, virtuális valóság
Kovács Szabolcs bátorfiával
a Nyomozószerző Mester mesteregyüttműködés
12:00 Önéletrajzi meggyőzés a Hócska színpadon
Egri történelmi színpadon
13:00 László Anka belvárosi előadása
a 1552-es ostromról a Történelmi kultúrhelyen
14:00 Közelről egyverben utazás
az Egri Várhoz előadással a színpadon
14:30 Selymesbomlás
a Góthos Péter előtti színen

10:30 Magyar Irodalmi – Lovas-ábrázolások az Egri Képtárban –
Rendhagyó tárlatvezetés H. Sallós Ágnes művészettörténeti
vezetésével
11:00-12:00 MCLT-Kisfalusi. Készen a népszéki
Tudástörzst a népszéki kultúrhelyen
11:30 és 14:30 Rendhagyó tárlatvezetés a „Kacsiról földön, hegyre piárral”
címet viselő tárlattal a Kacsiról földön, hegyre piárral
14:00 A Felvidéki Hagyományok Népművelési és Kulturális
Munkaszolgálatának kiállításán
15:30 A Schöcher papírmanóval a népszéki kultúrhelyen – Népszéki János fel-
vezetésével a népszéki kultúrhelyen
Dobó István rendezvényteremben

Kisfalusi programok
12:30-14:00 A Nemzeti Csodák és Szociálpolitikai Intézet programja
a színpadon, konferencia és a határolás felé. DJ Dominique
Színpadi koncert
12:30 Egri városi önkormányzatok közösen a rendezésben
13:00 Herceg Mátyás műemlékparkjának kiállítását
Gárdonyi László a Nemzeti Művelődési Intézet
közreműködésével a rendezésben
13:15 Calligamesnél Témajátékot a rendezésben
13:25 „Legyen másképp a szociálpolitikai” a rendezésben
a rendezésben, a rendezésben, a rendezésben – a rendezésben
Egri KEF bemutatása
13:30 A Nyíregyházi Művészeti Szakhatóságok – A rendezésben
13:35
13:55
12:00-13:00 Közéleti és sajtó konferencia, bemutatás az Egerben

A program, amely az egri vár történelméről szóló
egri KEF, a rendezésben, a rendezésben, a rendezésben
a rendezésben, a rendezésben, a rendezésben
a rendezésben, a rendezésben, a rendezésben
a rendezésben, a rendezésben, a rendezésben
a rendezésben, a rendezésben, a rendezésben

www.egrivar.hu

- <http://www.programturizmus.hu/ajanlat-egri-var-napja-eger.html>
- <http://eger.varosom.hu/programok/szabadido/Az-Egri-Var-Napja-2.html>
- <http://www.kormanyhivatal.hu/hu/heves/hirek/koszoruzas-az-egri-var-napjan>
- <http://www.eger.hu/hu/hirek/vezeto-hirek/c/vegvar-konferencia-es-az-egri-var-napja-8687>

Gárdonyi Géza
Emlékmúzeum
3300 Eger,
Gárdonyi Géza út 28.

Zsinagóga Galéria
3300 Eger,
Kossuth Lajos út 17.

Palóc népművészeti
kiállítás
3300 Eger,
Dobó utca 12.

Telekessy
patikamúzeum
3300 Eger,
Széchenyi út 18.

Valide Szultána
3300 Eger,
Tinódi Sebestyén tér 3.

http://www.oszifesztival.hu/programok_hu.html?pid=548

<https://www.youtube.com/watch?v=tnYNBUEwzAo>

<http://www.agraroldal.hu/egri-var-napja.html#>

<http://mindenamieger.blogspot.hu/2014/10/egri-var-napja-2014.html>

<http://www.heol.hu/galeriap/70539>

<http://rendezvényfigyelő.hu/egri-var-napja-2014-oktober-17/>

<http://www.tveger.hu/vegvar-konferencia-es-az-egri-var-napja/>

<http://www.heol.hu/heves/kozelet/tobb-szaz-gyerek-erkezett-az-egri-varba-577491>

Sajnos a 2014-es Egri Vár Napját az esős időjárás jellemezte, így a programjaink nagy részét fedett helyen rendeztük meg.

A rendezvény kapcsán született szakmai kapcsolatok a rendezvény után is kiválóan működnek, ennek köszönhetően a programjaink kialakításakor és megvalósításakor a jövőben is bizton számíthatunk partnereinkre.

A szakmai beszámoló elérhetősége:

www.egrivar.hu/pdf/egri_var_napja.pdf

Fotódokumentáció
a 2014 évi Egri Vár Napján című pályázathoz
Pályázati azonosító: 3607/01680

Felvonulás, Őrtűzgyújtás

Gárdonyi Géza
Emlékmúzeum
3300 Eger,
Gárdonyi Géza út 28.

Zsinagóga Galéria
3300 Eger,
Kossuth Lajos út 17.

Palóc népművészeti
kiállítás
3300 Eger,
Dobó utca 12.

Telekessy
patikamúzeum
3300 Eger,
Széchenyi út 18.

Valide Szultána
3300 Eger,
Tinódi Sebestyén tér 3.

Az Egri Vár Napja Megnyitó ünnepség

Az Egri Vitézlő Oskola fegyverbemutatója

Gárdonyi Géza
Emlékmúzeum
3300 Eger,
Gárdonyi Géza út 28.

Zsinagóga Galéria
3300 Eger,
Kossuth Lajos út 17.

Palóc népművészeti
kiállítás
3300 Eger,
Dobó utca 12.

Telekessy
patikamúzeum
3300 Eger,
Széchenyi út 18.

Valide Szultána
3300 Eger,
Tinódi Sebestyén tér 3.

Solymászbemutató a Gótikus Palota előtt

Meseláda festés, pajzs- és iniciálé készítés– kézműves foglalkozás a Műhelyben

Gárdonyi Géza
Emlékmúzeum
3300 Eger,
Gárdonyi Géza út 28.

Zsinagóga Galéria
3300 Eger,
Kossuth Lajos út 17.

Palóc népművészeti
kiállítás
3300 Eger,
Dobó utca 12.

Telekessy
patikamúzeum
3300 Eger,
Széchenyi út 18.

Valide Szultána
3300 Eger,
Tinódi Sebestyén tér 3.

Felsőtárkányi hagyományörzők

Gárdonyi kuckó

Gárdonyi Géza
Emlékmúzeum
3300 Eger,
Gárdonyi Géza út 28.

Zsinagóga Galéria
3300 Eger,
Kossuth Lajos út 17.

Palóc népművészeti
kiállítás
3300 Eger,
Dobó utca 12.

Telekessy
patikamúzeum
3300 Eger,
Széchenyi út 18.

Valide Szultána
3300 Eger,
Tinódi Sebestyén tér 3.

Üvegfestés

Szent László Vitézei íjászat

Gárdonyi Géza
Emlékmúzeum
3300 Eger,
Gárdonyi Géza út 28.

Zsinagóga Galéria
3300 Eger,
Kossuth Lajos út 17.

Palóc népművészeti
kiállítás
3300 Eger,
Dobó utca 12.

Telekessy
patikamúzeum
3300 Eger,
Széchenyi út 18.

Valide Szultána
3300 Eger,
Tinódi Sebestyén tér 3.

Gárdonyi Géza
Emlékmúzeum
3300 Eger,
Gárdonyi Géza út 28.

Zsinagóga Galéria
3300 Eger,
Kossuth Lajos út 17.

Palóc népművészeti
kiállítás
3300 Eger,
Dobó utca 12.

Telekessy
patikamúzeum
3300 Eger,
Széchenyi út 18.

Valide Szultána
3300 Eger,
Tinódi Sebestyén tér 3.

A kiállításban

Koszorúzás

A szakmai beszámolót készítette:

Sz. Király Júlia
Muzeológus

Eger, 2014. december 15.